T. C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

12 Nisan 2023

Sayı : 220.01.02.03/6206377
Konu : ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi: Bakanlığımızın 14.09.2022 tarihli ve E-48331039-220.99-4551111 sayılı yazısı.

Malumunuz olduğu üzere, 29/07/2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete Yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütülen iş ve işlemlerde İl Müdürlüklerimizle birlikteliğin sağlanması amacı ile hazırlanan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımızın ilgi yazısı ile 81 İl Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Makamlarınızca uygun görülmesi halinde, bahse konu Usul ve Esaslarda gerekli değişikliklerin yapılmasını teminen hazırlanmış olan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"ın yürürlüğe konulması hususunu Olur'larınıza arz ederim.

Mehrali ECER
Çevresel Etki Değerlendirmesi
İzin ve Denetim Genel Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.
.../.../2023

Prof. Dr. Mehmet Emin BİRPINAR
Bakan Yardımcısı

OLUR
.../.../2023

Murat KURUM
Bakan

Ek: "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" (4 sf).

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km No:278 Çankaya /ANKARA
Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92

T. C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

ÇED YÖNETMELİĞİ'NİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak

Amaç: 29/07/2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütülen iş ve işlemlerde İl Müdürlüklerimizle birlikteliğin sağlanması amacı ile 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ekinde yer alan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar", Bakanlığımızın 14.09.2022 tarihli ve E-48331039-220.99-4551111 sayılı yazısı ile 81 İl Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

Ancak gerek İl Müdürlüklerimizden gerekse ilgili sektör temsilcilerinden Turizm-Konut, Ulaşım-Kıyı ve Enerji Sektöründe yapılması planlanan projeler ile ilgili Bakanlığımıza iletilen yeni ihtiyaç ve talepler değerlendirildiğinde, 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ekinde yer alan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar"a, sektörel ihtiyaçlara yönelik ilave düzenlemeler yapılması gereği hasıl olmuştur.

İş bu yürürlüğe girecek olan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" ile ÇED Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklere yönelik uygulamaların geliştirilmesi ve sektörel bazdaki uygulamalarda ortaya çıkabilecek aksaklıkların ve farklılıkların önlenmesi, Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimiz tarafından gerçekleştirilen iş ve işlemlerde birlikteliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Kapsam: "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" gerek ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 Listesi'nde yer alan Turizm-Konut, Ulaşım-Kıyı ve Enerji Yatırımlarının değerlendirilmesini, gerekse Bakanlığımızdan veya İl Müdürlüklerimizden bu yatırımlarla ilgili olarak yönetmelik kapsamında talep edilen görüşlere ilişkin değerlendirmeleri kapsamaktadır.

Dayanak: "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

T. C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

İKİNCİ BÖLÜM
Sektörel Uygulamalara İlişkin Esaslar

MADDE 1– 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ekinde yer alan ve Bakanlığımızın 14.09.2022 tarihli ve E-48331039-220.99-4551111 sayılı yazısı ile 81 İl Müdürlüğümüze gönderilmiştir "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar"ın 27. Maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

28– ÇED Yönetmeliği'nin
Ek-1 Listesi **40. Madde**; "*250 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri vb.*" ile
Ek-2 Listesi;
29-"*50 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri vb.*"
30-"*Konut projeleri (300 konut ve üzeri),*"
36-"*Alışveriş merkezleri (10.000 m^2 ve üzeri kapalı inşaat alanı)*"

maddelerinde yer alan faaliyetler ile ilgili olarak;

Yeni gerçekleştirilecek yatırımlarda Yönetmelik hükümleri doğrultusunda Ek-1 Listesi kapsamında Bakanlığımıza, Ek-2 Listesi kapsamında ise ilgili Valiliğe (İl Müdürlüğü) başvuru yapılması ve ÇED Olumlu ya da ÇED Gerekli Değildir Kararı alınmadan faaliyete başlanmaması gerekmektedir.

a) Ancak ÇED Olumlu / ÇED Gerekli Değildir Kararı alınmış olup yapı ruhsatı / yapı kullanma izni düzenlenerek işletme aşamasına geçilmiş Toplu Konut, Ticaret Merkezi (Dükkan, İşyeri, Ofis vb.), Rezidans, AVM gibi faaliyetlerin tek başına ya da entegre olduğu mevcut proje yapı ve binalarında; **birim inşaat alanı, kapalı inşaat alanı artışı yapılmadan** (ek bina / yapı vs. yapılmaksızın) yalnızca yapı ve bina içerisindeki inşaat bölümleri bölünerek, iç mekânda tadilat-restorasyon çalışması yapılarak kullanım amacı değişikliğine gidilip konut, dükkân, işyeri, ofis sayısının artırılması - değişiklik yapılması işlemlerinde,

b) Benzer şekilde ÇED Olumlu / ÇED Gerekli Değildir Kararı alınmış olup yapı ruhsatı / yapı kullanma izni düzenlenerek inşa edilmiş ve turizm işletme belgesi alarak işletme aşamasına geçilmiş oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri gibi tesislere ait mevcut proje yapı ve binalarında; **birim inşaat alanı, kapalı inşaat alanı artışı yapılmadan** (ek bina / yapı vs. yapılmaksızın) yalnızca mevcuttaki otel binası, apart villa, bina teras çatı katı, idari ve sosyal ofis-ünitelerin içerisindeki inşaat bölümlerinin bölünerek, iç mekânda tadilat-restorasyon çalışması yapılarak kullanım amacı değişikliğine gidilip oda sayısının artırılması - değişiklik yapılması işlemi ile ilgili olarak,

söz konusu projelerde yapılması planlanan değişikliğe yönelik Ek-1 Listesi kapsamında Bakanlığa, Ek-2 Listesi kapsamında ise ilgili Valiliğe (İl Müdürlüğü) başvuru yapılarak izin alınması şartıyla, yukarıda (a) ve (b) bentlerinde belirtilen işlemler ÇED Yönetmeliği'nin uygulanması açısından kapasite artışı olarak değerlendirilmemektedir.

Diğer taraftan ÇED Muafiyeti/ÇED Kapsam Dışı görüşü bulunan projeler bu uygulama dışında tutulmakta olup yukarıda belirtilen durumlara benzer bir değişikliğin yapılması halinde ÇED Yönetmeliği'nin 20. maddesi kapasite artışı hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

29– 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı oluru ile yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların 19. Maddesinde bahsi geçen ve ek-4'ünde yer alan "kıyı yapıları uygulama talimatı" yürürlükten kaldırılmış olup, yönetmelik kapsamında eşik değeri olmayan kıyı yapıları, yat limanları, tersaneler ile yat, tekne imalatı tesislerinde yapılması planlanan değişiklikler ve/veya kapasite artışları ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliğinin 24. Maddesinin (e) bendi kapsamında Bakanlığımızdan görüş alınması gerekmektedir.

30– Yolcu taşıma vapuru, deniz otobüsü, gezi teknelerinin yanaştığı, bağlandığı yerlerin Yönetmeliğin Ek 2 listesi 28. Maddesi (a) bendi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

31– Bilindiği üzere, elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisler olarak nitelendirilen "Elektrik Depolama Tesisleri" ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer almamakta olup, söz konusu tesisler ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasına gerek bulunmamaktadır.

Ancak, Elektrik Depolama Tesisleri her ne kadar tek başlarına ÇED Yönetmeliği kapsamında yer almasalar da Çevre Kanunu kapsamında bir muafiyet söz konusu olmadığından, bu tesislerin inşaat ve işletme faaliyetleri esnasında oluşabilecek çevresel etkilerinin ***(ne kadar arazi kullanılacağı, arazinin vasfı, açığa çıkacak hafriyat miktarı, toz, gürültü, katı-sıvı atıklar, en yakın yerleşim yerlerine, varsa hassas alanlara, toprak ve su kaynaklarına etkileri, depolama tesisinin ömrü, ekonomik ömrünü tamamlayan bataryaların bertafının ya da geri kazanımlarının nasıl sağlanacağı gibi hususların)*** Çevre Kanunu'na istinaden yürürlüğe giren yönetmelikler doğrultusunda değerlendirilmesi, alınacak önlemlerin belirlenmesi, ilgili mer'i mevzuat çerçevesinde diğer kurum ve kuruluşlardan gerekli izin ve onayların alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Elektrik Depolama Tesisinin herhangi bir üretim tesisine (GES veya RES tesisine) bütünleşik olarak kurulması durumunda; faaliyet sahibi adına EPDK tarafından önlisans verildikten ve kapasite tahsisi yapıldıktan sonra, ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında kalması durumunda Bakanlığımıza, Ek-2 Listesi kapsamında olması durumunda da ilgili Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim İl Müdürlüğü) başvuru yapılması, ÇED Olumlu/ ÇED Gerekli Değildir kararı alınmadan faaliyete başlanılmaması gerekmektedir.

a) Bu kapsamda elektrik depolama tesisleri (EDT) ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği kapsamında yapılan Muafiyet başvurularında yukarıda belirtildiği üzere Çevre Kanunu kapsamında yapılacak olan değerlendirmeye esas bilgi ve belgelerin istenilmesi gerekmektedir.

b) Elektrik Depolama Tesisinin herhangi bir üretim tesisine (GES veya RES tesisine) bütünleşik olarak kurulmasının planlandığı projelerin ÇED başvurularında ise faaliyet sahibi adına EPDK tarafından önlisans verilip verilmediğinin, kapasite tahsisi yapılıp yapılmadığının sorgulanması, **önlisansı olmayan** Depolamalı GES veya Depolamalı RES projelerine ilişkin ÇED başvurularının değerlendirmeye alınmadan iade edilmesi gerekmektedir.

MADDE 2– 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı oluru ile yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların 21. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

21– Bilindiği üzere, 12.05.2019 tarih ve 303772 sayılı Resmi Gazete'de *(Değişik RG: 09.05.2021 – 31479)* yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin; Önlisans- Lisans alma ile şirket kurma muafiyeti başlıklı **5. Maddesinin 1. Fıkrasının (h) bendinde** *"Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri"* yer almakta olup, ilgili hüküm gereği lisanssız üretim tesislerinde herhangi bir kurulu güç üst sınırı uygulanmasına gerek bulunmadığından (1 MW veya 5 MW altı gibi), Lisanssız / Önlisansa tabi RES ve GES projeleri hakkında ilk olarak **20.06.2016 tarihli ve 48331039-220.01-E.10244 sayılı** yazımız ile sonrasında ilave yapılarak **06.09.2016 tarihli ve 48331039-220.02-E.14541 sayılı** yazımız ile tüm Valiliklere gönderilen **Uygulama Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.**

Bununla birlikte, **lisanslı GES ve RES** projeleri için ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 Listesi kapsamında yapılan **ÇED başvurularında Önlisans şartının aranması**, **LİSANSSIZ GES** projeleri için ÇED Yönetmeliği kapsamında yapılan Ek-1/Ek-2 ve Muafiyet başvurularında ise ilgili Dağıtım Şirketinden/Şebeke İşletmecisinden alınan **"Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu"** nun istenmesi, bağlantı anlaşmasına **çağrı mektubu almaya hak kazanmamış olan lisanssız GES projelerinin** (Ek-1/Ek-2/Muafiyet) başvurularının değerlendirmeye alınmadan iade edilmesi gerekmektedir.

Aşa. K

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-48331039-010.99-6207930 14.04.2023

Konu : "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) 07.02.2014 tarihli ve 38 sayılı Uygulama Talimatı.
b) 06.07.2015 tarihli ve 10968 sayılı Uygulama Talimatı.
c) 20.06.2016 tarihli ve 48331039-220.01-E.10244 sayılı yazımız.
ç) 06.09.2016 tarihli ve 48331039-220.02-E.14541 sayılı yazımız.
d) 14.09.2022 tarihli ve E-48331039-220.99-4551111 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere, 29/07/2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete Yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği hükümleri kapsamında yürütülen iş ve işlemlerde İl Müdürlüklerimizle birlikteliğin sağlanması amacı ile hazırlanan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" 09.09.2022 tarih ve 4527998 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımızın ilgi (d) yazısı ile 81 İl Müdürlüğümüze gönderilmiştir.

İlgi (d) yazımızda belirtildiği üzere, ilgi (a, b, c, ç) yazılarımız ile İl Müdürlüklerimize gönderilmiş olan "ÇED Yönetmeliği Uygulamalarına" yönelik talimatlar yürürlükten kaldırılmış olup, ÇED Yönetmeliği kapsamındaki uygulamalarımız ilgi (d) yazımız ve ekleri doğrultusunda devam etmektedir.

Bununla birlikte, ilgi (d)'de kayıtlı yazımız ile bildirilen Usul ve Esaslara ilave olarak hazırlanmış olan ve iş bu yazımız ekinde gönderilen 12.04.2023 tarihli ve 6206377 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ekinde yer alan "ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" kapsamında iş ve işlemlerin yürütülmesi hususunda; bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Mehrali ECER
Bakan a.
Çevresel Etki Değerlendirmesi,
İzin ve Denetim Genel Müdürü

Ek:
1 - Makam Oluru (1 Sayfa)
2 - ÇED Yönetmeliği'nin Uygulanmasına İlişkin Usül ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar (4 Sayfa)

Dağıtım:
Taşra Teşkilatına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 6220B7CB-16EC-4047-A497-5FBC2F4CE5F2 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr
Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No:52 Çankaya / Ankara Telefon No:(312) 410 1000
Telefon No: (0312) 410 10 00 Faks:(0312) 419 21 92
KEP Adresi : cevrevesehircilikbakanligi@hs01.kep.tr